

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212219899
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1212219899.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudcov JUDr. Ivany Štíftovej a JUDr. Romana Bolebrucha, v spore žalobcu: W. Š., nar. XX.X.XXXX, D. XX, S., zastúpeného SVITOK a spol., s. r. o., Tomášikova 23/C, Bratislava, proti žalovanej: Q. I., nar. XX.X.XXXX, O. XX, S., zastúpenej BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, o zaplatenie 100.000 eur s prísl., na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 58C/214/2012-270, zo dňa 2.10.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 100.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 100.000 eur od 31.3.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podaním doručeným súdu 31.7.2012 domáhal voči žalovanej zaplatenia časti kúpnej ceny vo výške 50.000 eur. Písomným podaním zo dňa 1.10.2014 návrh rozšíril aj o zvyšnú časť nezaplatenej kúpnej ceny a teda požadoval, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 100.000 eur s príslušenstvom, pričom zmenu petitu žaloby súd prvej inštancie pripustil uznesením č. k. 58C/214/2012-98, zo dňa 27.10.2014. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že ako predávajúci so žalovanou ako kupujúcou uzatvoril 11.1.2012 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností vo vlastníctve predávajúceho. Toho istého dňa uzavreli strany sporu dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve. Podľa čl. I bod 5 kúpnej zmluvy v znení dodatku č. 1 sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu 100.000 Eur do 30.3.2012, ale napriek opakovaným výzvam si túto povinnosť nesplnila.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie skonštatoval, že rozsudkom č. k. 58C/214/2012-115, zo dňa 8.12.2014 (v poradí prvým) zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 100.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 100.000 eur od 31.3.2012 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Na odvolanie žalovanej odvolací súd uznesením č. k. 3Co/254/2015-171, zo dňa 30.6.2017 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3. Odvolací súd uložil prvoinštančnému súdu povinnosť opätovne posúdiť dôvodnosť nároku žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy s požadovaným úrokom z omeškania a súčasne posúdiť obranu žalovanej

na započítanie 50.000 eur titulom náhrady škody; na základe vykonaných dôkazov ustáliť skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie, ktoré bude vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu preskúmateľné.

4. Súd prvej inštancie po vrátení veci Krajským súdom v Bratislave na ďalšie konanie, vec opätovne prejednal a súc viazaný právnym názorom Krajského súdu v Bratislave rozhodol napadnutým rozsudkom č. k. 58C/214/2012-270, zo dňa 2.10.2018 (v poradí druhým).

5. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané skutočnosti uvedené v žalobe a skonštatoval, že strany sporu uzatvorili dňa 11.1.2012 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu ako predávajúceho. Toho istého dňa uzavreli dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve, obe vyhotovené stranou žalovanej ako kupujúcej. Podľa čl. I bod 5 kúpnej zmluvy v znení dodatku č. 1 sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu 100.000 eur do 30.3.2012, avšak túto povinnosť si nespĺnila. Žalovaná nepoprela, že nezaplatila celú výšku kúpnej ceny. Poukázala na skutočnosť, že je vecou sporu, aké dôkazy na preukázanie svojich tvrdení súdu predloží a v akom rozsahu splní svoje procesné právo.

6. V prvom rade sa súd prvej inštancie zaoberal výkladom zmluvy v znení jej dodatku č. 1, ktoré namietala žalovaná v časti výšky kúpnej ceny, keď tvrdila, že preplatila kúpnu cenu o 60.000 eur a s ohľadom na čl. I bod 2 dodatku č. 1, že splnením dlh zanikol a nie je možné kúpnu cenu vrátiť späť kupujúcemu obnovením záväzku. Súd prvej inštancie vzal za dôkaz kúpnu zmluvu a dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve, podľa ktorých bola kúpna cena dohodnutá na sumu 200.000 eur za nehnuteľnosti tak, že preddavok na kúpnu cenu vo výške 100.000 eur bol zaplatený z hypotekárneho úveru a druhá časť kúpnej ceny vo výške 100.000 eur mala byť zaplatená zo strany žalovanej do 30.3.2012, čo sa nestalo. Uvedenú skutočnosť nepoprela ani samotná žalovaná. Už z úmyslu strán sporu, resp. zo skutočnej vôle strán sporu je zrejmé, že dodatkom č. 1 sa mala upraviť výška kúpnej ceny, keď táto sa upravila z dôvodov na strane žalovanej (ako aj zmluvu a dodatok č. 1 k zmluve pripravila strana žalovanej, preto sa zmluva a dodatok č. 1 vykladá na prospech strany, ktorá zmluvu resp. dodatok nepripravila, čo je v tomto prípade žalobca). Akcentoval, že pri interpretácii zmluvných záväzkov treba vždy zohľadniť vôľu účastníkov zmluvy pri jej uzatváraní. Keďže vôľa ako vnútorný stav konajúcej osoby nie je prístupná druhej strane, túto treba hľadať v širších súvislostiach ako i v správaní osoby navonok, ktoré mali vplyv a význam pre prijatie a uzatvorenie zmluvy. Výklad nejasných alebo neurčitých ustanovení, či pojmov zmluvy v neprospech zmluvnej strany, ktorá ich naformulovala či trvala na ich začlenení do zmluvy, stavia navrhovateľa znenia zmluvy do nefahkej pozície, avšak za „cenu“ nespornej výhody spočívajúcej v lepšom poznaní a orientácii sa v ním navrhovanom texte. Práve navrhovateľ totiž nesie v zmysle výkladového princípu *contra proferentem* zodpovednosť za akékoľvek prípadné spory, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nejasnosťou či neurčitosťou jej znenia. Navrhovateľ je taktiež nositeľom dôkazného bremena, že pri formulovaní obsahu zmluvy panovala medzi zmluvnými stranami zhoda v tom, ako sa bude konkrétny pojem vykladať, a že nekonal so zlým úmyslom uviesť druhú zmluvnú stranu v tomto smere do omylu. Rovnako dôležitým princípom je zásadná (nie však bezvýnimočná) ochrana tej osoby, ktorá uskutočnila právny úkon v dôvere v určitý, jej druhou stranou prezentovaný skutkový stav. Ten, kto vyvolal určité konanie, sa v zásade nesmie *ex post* dovolávať väd jednotlivých úkonov, ktoré sám spôsobil. Rovnako tak sa ani nikto nemá dovolávať výhody z vlastného protiprávneho konania (*nemo turpitudinem suam allegans auditur*). Uvedené výkladové pravidlo „*contra proferentem*“ (typické pre spotrebiteľské zmluvy) súd prvej inštancie aplikoval na tento občianskoprávny spor v zmysle *analogia iuris*. Nie je preto sporné, že skutočnou vôľou strán sporu bolo upraviť výšku kúpnej ceny a spôsob jej zaplatenia v zmysle dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve, s dôrazom na to, že zákon výslovne nezakazuje ani také dohody medzi stranami, ktorými by dochádzalo k modifikácii niektorých podmienok zmluvy.

7. Podporne v tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.7.2012, sp. zn. 3 Cdo 81/2011, z odôvodnenia obsahu ktorého citoval nasledovne: „Ustanovenie § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka predpokladá, že o obsahu právneho úkonu môže vzniknúť pochybnosť z hľadiska jeho určitosti alebo zrozumiteľnosti a pre taký prípad formuluje výkladové pravidlá, ktoré ukladajú súdu, aby tieto pochybnosti odstránil výkladom založeným na tom, že okrem jazykového vyjadrenia právneho úkonu vyjadreného slovne (nie teda konkludentne podľa § 35 ods. 3 Občianskeho zákonníka), podrobí skúmaniu i vôľu (úmysel) konajúcich osôb. Jazykové vyjadrenie právneho úkonu zachytené v zmluve, musí byť preto najprv vykladané prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska nadväznosti použitých pojmov), či systematickými (z hľadiska zaradenia pojmov v štruktúre celého právneho úkonu). Okrem toho súd na základe vykonaného

dokazovania posúdi, aká bola skutočná vôľa strán v čase uzatvárania zmluvy. Podmienkou pre to, aby mohol prihliadnuť k vôli účastníkov je, aby nebola v rozpore s tým, čo vyplýva z jazykového vyjadrenia úkonu. Výkladom tak možno zisťovať iba obsah právneho úkonu, nemožno ním prejav vôle dopĺňovať. Takto musí súd postupovať aj v prípadoch, ak interpretujú účastníci vo svojich prednesoch alebo výpovediach v priebehu konania zmluvné dojednanie odlišným spôsobom. Takáto situácia neznamená, že právny úkon vyložiť nemožno, lebo záujmy a postoje účastníkov v priebehu súdneho konania už nemusia zodpovedať ich pôvodnej vôli, ktorú prejavili pri právnom úkone. Interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobených prejavov vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorý urobili účastníci o vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednania.“

8. Súd prvej inštancie ďalej vychádzal z toho, že žalovaná potvrdila prijatie sumy 160.000 eur zo strany žalobcu v zmysle dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve. Na tomto nič nemôže zmeniť ani tvrdenie žalovanej, že žaloba mala stáť na iných skutkových tvrdeniach tak, že by malo ísť o vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany žalovanej vo výške 160.000 eur, keď záväzok nie je možné upraviť nováciou tak, že by sa mala vrátiť kúpna cena, muselo by ísť o neplatnú zmluvu alebo zmluvu vypovedanú, čo však nenastalo zo žiadnej strany. Žalovaná napokon ani netvrdila, že by malo ísť o neplatnú časť dodatku č. 1 k zmluve. Ako samotná žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, kúpna cena bola stanovená na sumu 200.000 eur (nie na sumu 260.000 eur). A teda nebolo sporné, že druhú časť kúpnej ceny vo výške 100.000 eur žalovaná žalobcovi nezaplatila. Naopak, žalovaná pravdepodobne v úmysle vyhnúť sa zaplateniu druhej časti kúpnej ceny, si uplatňuje voči žalobcovi náhradu ušlého zisku vo výške 100.000 eur (po podaní žaloby), ktorá škoda mala vzniknúť tým, že nedošlo k naplneniu zámeru žalovanej na výstavbu bytových domov, ktoré boli určené na predaj (a to jednotlivo po bytových jednotkách) z dôvodu, že žalobca mal žalovanej zamlčať, že cez nehnuteľnosti je plánovaná severná tangenta, sú tam kryté civilnej obrany a vecné bremeno optických káblov obchodnej spoločnosti UPC. Žalovaná si inter alia uplatnila skôr voči žalobcovi aj nárok na zaplatenie sumy 50.000 eur (po podaní žaloby) titulom náhrady skutočnej škody, ktorá mu mala vzniknúť titulom zvýšených nákladov na vybudovanie prístupovej cesty a ktorá škoda mala žalovanej vzniknúť zo zálohových faktúr obchodnej spoločnosti D.A.M.K.O. s.r.o., na základe písomnej zmluvy o dielo. Súd prvej inštancie však po preštudovaní faktúr nemohol prijať záver o ich opodstatnenosti, nakoľko z faktúr nie je zrejmé akej stavby sa týka, akej zmluvy či dohody sa týka, čo bolo nakúpené, na akú časť stavby a iné. Rovnako tak žalovaná nedoložila ani zmluvu o dielo, ktorá mala byť podľa jej výpovede uzatvorená písomne, či nenavrhlala vykonať iné dôkazy preukazujúce jej tvrdenie o výške škody. Okrem iného, vôbec nie je zrejmé, čo a z akého právneho titulu si žalovaná uplatňuje voči žalobcovi, pretože prv to bola skutočná škoda vo výške 50.000 eur a neskôr ušlý zisk vo výške 100.000 eur, ktoré si neuplatňuje vzájomnou žalobou, ale podľa vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného len v rámci procesnej obrany.

9. V druhom rade sa preto súd prvej inštancie zaoberal vznikom škody, výškou škody a príčinnou súvislosťou medzi konaním žalobcu a vznikom škody. Ozrejmil, že pod pojmom škoda v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi, a je teda napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac. Predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vznik škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzniknutá škoda v podobe skutočnej škody (damnum emergens) alebo ušlého zisku (lucrum cessant) musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Škoda ani porušenie právnej povinnosti ešte nezakladajú zodpovednosť za škodu a tomu korelujúce právo na jej náhradu. Príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená (domnelá), ale musí byť bezpečne preukázaná, pričom povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno, týkajúce sa príčinnej súvislosti v civilnom procese, zaťažuje v zásade toho účastníka, ktorého tvrdenie má byť preukázané, teda poškodeného. Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezpečne preukázaný a bezprostredný. Príčinnú súvislosť však nemožno zamieňať s časovou nadväznosťou a súvislosťou, inými slovami, neplatí zásada "ante hoc, propter hoc" (uvedené opisuje logickú chybu spočívajúcu v tom, že sa z časovej následnosti dvoch udalostí usudzuje existencia príčinného vzťahu medzi nimi). Časová súvislosť napomáha len pri posudzovaní vecnej súvislosti. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba škodu izolovať zo všeobecných

súvislosti a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala a je rozhodujúca iba vecná súvislosť príčiny a následku. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Tvrdenia žalovanej v konaní, že žalobca porušil právnu povinnosť, keď žalovanej neuviedol, že cez predmetné nehnuteľnosti je plánovaná severná tangenta, sú tam kryté civilnej obrany a vecné bremeno optických káblov obchodnej spoločnosti UPC (a teda uviedol žalovanú do omylu), z dôvodu ktorého mala žalovanej vzniknúť škoda, a teda poukazuje na vzťah príčiny a následku, ktoré sú čisto hypotetické a z pohľadu ňou uplatneného nároku pred súdom prvej inštancie nespôsobilé privodiť pre žalovanú priaznivý výsledok sporu. Žalovaná neunesla dôkazné bremeno v podobe preukázania príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) zo strany žalobcu a následkom (vzniknutou škodou), okrem iného z dôvodu, že ako sama uviedla vo svojej výpovedi, pred podpisom kúpnej zmluvy a dodatku č. 1 k zmluve a zaplatením prvej časti kúpnej ceny si nepreverila na stavebnom úrade, magistráte, dopravnom inšpektoráte a katastri nehnuteľnosti či inde, stav kupovaných nehnuteľností aj keď mala vedomosť, že predošlý záujemca od kúpy daných nehnuteľností upustil. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalovaná mohla a mala vzhľadom k výške sumy ako aj v súvislosti s tým, že už podobný projekt realizovala, pri odbornej starostlivosti zistiť si všetky potrebné informácie o daných nehnuteľnostiach, pričom uvedené nezmení ani tvrdenie žalovanej, že „ju tlačil úver“. Skonštatoval preto, že nemožno prenášať zodpovednosť, neopatrnosť a nedodržanie odbornej starostlivosti žalovanej na žalobcu (ktorý mal v čase uzatvorenia zmluvy vek 72 rokov) za nemožnosť alebo sťažnú možnosť realizovať vlastný projekt s tvrdením o uvedení do omylu zo strany žalobcu, ktorý žalovanej v zmluve uviedol, že pozemok nie je zaťažený obmedzeniami, právami tretích osôb, vecnými bremenami, záložnými právami a uzavrel, že žalovaná tak nepreukázala vznik škody spôsobenej žalobcom, t. j. neunesla dôkazné bremeno tvrdenia, na ktoré sa v rámci procesnej obrany odvolávala. Okrem iného, ostalo by bez logiky, ak by mal žalobca úmysel uviesť žalovanú do omylu, prečo by bol tento ochotný znížiť kúpnu cenu zo sumy 260.000 eur na sumu 200.000 eur oproti v budúcnosti možno ani (z rozličných dôvodov) nezrealizovanej stavbe bytových domov, v ktorom by mu bol predaný byt za 1 euro, ak by vedel o právach tretích osôb, resp. obmedzeniach a podobne (vynímajúc zákonné vecné bremeno). Tiež dodal, že ani nikde v zmluve nie je uvedený zámer žalovanej na výstavbu bytových domov, čiastočne je uvedený v dodatku k zmluve (čl. I bod 3 a 4 dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve), avšak nie je známe v akom rozsahu žalovaná plánovala na daných nehnuteľnostiach výstavbu, kedy mala byť zahájená, kedy mala byť reálne dokončená (i keď podľa čl. I bod 4 dodatku mala byť uzatvorená kúpna zmluva na byt žalobcu najneskôr v roku 2014, ak budú vydané všetky stavebné povolenia), uvedené nepreukázala tým, že by žalobca o týchto skutočnostiach zo strany žalovanej vedel a uviedol ju do omylu. Navyše už pri posúdení daných nehnuteľností znalcom pre poskytnutie hypotekárneho úveru, mala mať resp. mohla mať vedomosti o stave daných nehnuteľností a mala tak možnosť od zmluvy odstúpiť, ak by sa ukázali tvrdenia žalobcu obsiahnuté v kúpnej zmluve za nepravdivé, čo sa však nestalo; žalovaná od zmluvy neodstúpila. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že ak bola žalovaná názoru, že jej akákoľvek škoda mala vzniknúť, pre úspech v konaní je nevyhnutné dôkazmi preukázať protiprávne konanie žalobcu, vznik škody a kauzálny nexus medzi konaním žalobcu a vzniknutou škodou, čo však v konaní najavo nevyšlo.

10. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že procesná obrana žalovanej v podstate spočívala v započítaní sumy 50.000 eur z titulu dodatočných nákladov súvisiacich s vybudovaním prístupovej cesty k pozemku a sumy 100.000 eur ako ušlého zisku, ktorý by mala žalovaná nadobudnúť predajom bytov vybudovaných na pozemkoch odkúpených od žalobcu, pričom považoval za potrebné podotknúť, že pred prvým rozsudkom súdu prvej inštancie žalovaná procesnú obranu smerovala k jednostrannému započítaniu sumy 50.000 eur (z titulu dodatočných nákladov súvisiacich s vybudovaním prístupovej cesty) oproti žalovanej sume 50.000 eur, neskôr 100.000 eur, po vrátení veci odvolacím súdom, svoju obranu smerovala k jednostrannému započítaniu sumy 100.000 eur (z titulu ušlého zisku) oproti žalovanej sume 100.000 eur, pričom uvedené jednostranné započítanie tvrdila len ako procesnú obranu (nie vzájomnú žalobu). Aj napriek skutočnosti, že žalovaná nepreukázala vznik škody spôsobenej žalobcom, škodu ktorú jednostranne započítala voči nezaplatenej časti kúpnej ceny vo výške 100.000 eur, inými slovami, aj keď pohľadávka žalovanej nie je spôsobilá na započítanie, súd prvej inštancie sa navyše zaoberal podstatnými náležitosťami jednostranného započítania, ktorými sú: 1. identifikácia osôb, ktorých vzájomné pohľadávky sa započítavajú (t. j. označenie osoby uskutočňujúcej jednostranný zápočet a osoby, ktorej je tento zápočet adresovaný), 2. identifikácia vzájomných pohľadávok, ktoré sú predmetom započítania (t. j. presné označenie pohľadávok, ich výšky a splatnosti), 3. jednostranný prejav vôle konajúcej osoby započítať vzájomné pohľadávky identifikované v zápočte. K zániku

započítavaných pohľadávok dôjde v okamihu, kedy sa stretli. Pre stret pohľadávok je rozhodujúca splatnosť pohľadávok, a nie kedy ktorá vznikla alebo kedy bol urobený kompenzačný prejav. Právna teória aj súdna prax zhodne uzavreli, že pri zápočte splatných pohľadávok okamihom ich stretnutia je okamih splatnosti pohľadávky neskôr splatnej; v tomto okamihu (ak sú splnené ďalšie zákonné predpoklady) dôjde k zániku pohľadávok započítaním v rozsahu, v akom sa vzájomne kryli. Súd prvej inštancie nepovažoval za správny názor, že v danom prípade došlo k jednostrannému započítaniu pohľadávok z náhrady škody a z nezaplatenia časti kúpnej ceny z dôvodu, že zápočet pohľadávky zo dňa 20.8.2012 a zo dňa 6.9.2012, spolu vo výške 50.000 eur neobsahoval presné označenie pohľadávok ako ani ich splatnosť, zo znenia zápočtu nie je zrejmé aké položky tvoria započítavanú sumu, pričom zápočet neobsahoval žiaden dôkaz o zaplatenej sume obchodnej spoločnosti D.A.M.K.O. s.r.o., či vystavenej faktúre ako ani nebola žalobcovi poskytnutá lehota na zaplatenie započítavanej sumy, pričom pohľadávka na náhradu škody sa stáva splatnou až na základe výzvy veriteľa na zaplatenie dlhu, čo v danom prípade nenastalo. Žalovaná doručenie takejto výzvy na zaplatenie žalobcovi nepreukázala, preto súd prvej inštancie vyhodnotil jednostranné započítanie pohľadávky ako neplatný právny úkon. Dôkazné bremeno na preukázanie výšky pohľadávky, ktorú si žalovaná započítava voči pohľadávke žalobcu je na strane žalovanej. Žalovaná preto musí preukázať, v akej výške jej pohľadávka na náhradu škody skutočne vznikla a až potom bude možné ustáliť, či ku dňu vykonania zápočtu mohol tento vyvolať zánik pohľadávky uplatnenej žalobcom v tomto konaní. Jednostranným úkonom je totiž možné započítať len také pohľadávky, ktoré existujú, sú vymáhateľné, splatné a nepremičané, s výnimkou pohľadávok, ktorých započítanie zákon nedovoľuje. Preukázanie existencie, a teda vzniku a výšky pohľadávky určenej na započítanie zaťažuje podľa C. s. p. stranu sporu, a teda žalovanú. Je preto jej povinnosťou, aby predpoklady vzniku nároku na náhradu škody voči žalobcovi v konaní preukázala rovnako, ako aj jej výšku, inak by jednostranným zápočtom k zániku pohľadávky v tomto konaní, nedošlo. Žalovaná listom zo dňa 29.3.2018, doručený žalobcovi dňa 10.4.2018, vyzvala žalobcu na zaplatenie sumy 100.000 eur do nasledujúceho dňa po doručení výzvy, pričom jednostranný zápočet na uvedenú sumu žalovaná nevykonala, resp. zo spisu táto skutočnosť nevyplývala. Z konania žalovanej však vyplývalo, že žalovaná obchádza zákon a zmluvné dojednania (ktoré sama žalobcovi navrhla), ktoré spočíva vo vylúčení právne záväzného pravidla správania sa zámerným použitím prostriedkov, ktoré samy osebe nie sú zákonom zakázané (jednostranný zápočet), v dôsledku čoho sa nastolený stav javí z hľadiska pozitívneho práva ako nenapadnuteľný. Na základe uvedeného bol súd prvej inštancie tohto názoru, že k jednostrannému započítaniu pohľadávky žalovanej voči žalobcovi nedošlo.

11. Čo sa týka návrhu na vykonanie dôkazu v podobe znaleckého posudku na posúdenie odbornej otázky v intenciách podnikateľského zámeru žalovanej (dôkaz ktorý navrhla vykonať žalovaná), či zamlčané skutočnosti mohli mať akýkoľvek negatívny vplyv na stavebné využitie predmetných nehnuteľností, súd prvej inštancie tento dôkaz nevykonal z dôvodu, že vykonanie takéhoto dôkazu by bolo neehospodárnym, neúčelným a nadbytočným vzhľadom k meritu sporu, keď nárokom žalobcu je zaplatenie 100.000 eur titulom nezaplatenia druhej časti kúpnej ceny a nárokom žalovanej je ušlý zisk vo výške 100.000 eur či skutočná škoda vo výške 50.000 eur, ktorých nárok žalovaná súdu nepreukázala a teda neosvedčila danosť tvrdenej skutočnosti.

12. Súd prvej inštancie na uvedenom základe vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho a skutkového stavu v zmysle § 442 ods. 1, § 488, § 489, § 580, § 581 ods. 2, § 588 Občianskeho zákonníka považoval žalobu za dôvodnú; žalovanú zaviazal v zmysle dodatku č. 1 čl. I bod 3 zaplatiť zvyšnú časť kúpnej ceny 100.000 eur. Tým, že žalovaná nezaplatila celú kúpnu cenu riadne a včas, dostala sa do omeškania s plnením peňažného dlhu, preto je podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka dňom 31.3.2012 povinná od začiatku omeškania zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania, ktorých výška je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorá bola v rozhodnom čase vo výške 1 %. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a žalobcovi ako úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p.

13. Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d), písm. e), písm. f), písm. h) C. s. p. a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, ktorou namietala prekvapivosť skutkového zistenia súdu prvej inštancie, že ona, resp. jej právny zástupca pripravili znenie

zmluvy a dodatku, nakoľko tieto tvrdenia poprela keď uviedla, že „Zmluvu a Dodatok vypracovávali v banke, ale netuším kto. Ja som sa tým vôbec nezaoberala” (str. 4 zápisnice z pojednávania zo 7.6.2018). Žalobca skutkové tvrdenia žalovanej výslovne nepoprel, preto sa považujú za nesporné (§ 151 ods. 1 C. s. p.). Žalobca na pojednávaní dňa 7.6.2018 (str. 6 zápisnice) poprel iba skutkové tvrdenia ohľadom plynovej prípojky, kvality a vlastností nehnuteľností a ďalších možností ich využitia; k tomuto popretiu neuviedol žiadne vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, preto je jeho popretie neúčinné (§ 151 ods. 2 C. s. p.). Mala preto za to, že v konaní nemohlo byť preukázané, že by žalovaná, resp. jej právny zástupca, pripravili znenie zmluvy a dodatku. Preukázané bolo práveže to, že znenie zmluvy a dodatku pripravila banka, ktorá jej poskytla úver. Príprava kúpnej zmluvy ale nie je štandardnou činnosťou bánk pri poskytovaní úveru, rozhodne teda nemožno bez ďalšieho usudzovať, že by príslušná banka konala pri príprave zmluvy a dodatku iba v jej mene. Ak chcel preto súd prvej inštancie vykladať zmluvu a dodatok v neprospech toho, kto ich pripravil, mal aspoň skúmať, kto banku poveril vypracovaním týchto dokumentov. Ak by súd prvej inštancie vykonával v tomto smere dokazovanie (čo nevykonával), tak by zistil, že obe strany sporu poverili banku vypracovaním zmluvy a dodatku.

14. Osobitne zdôraznila znenie článku I. bodu 4 zmluvy: “Zmluvné strany sa dohodli, že kupujúci uhradí predávajúcemu preddavok na časť kúpnej ceny vo výške 160.000 eur (slovom: stošesťdesiat tisíc euro) oproti podpisu tejto zmluvy k rukám predávajúceho. Podpisom tejto zmluvy predávajúci potvrdzuje prijatie časti kúpnej ceny podľa predchádzajúcej vety v celosti. Kupujúci predloží túto zmluvu na požiadanie OTP Banka Slovensko, a.s.” Objasnila, že splnenie dlhu je právna skutočnosť, ktorá spôsobuje zánik práv a povinností zo záväzkového vzťahu. Pokiaľ sa jedná o čiastočné splnenie dlhu, toto spôsobuje čiastočný zánik týchto práv a povinností. K ich zániku pritom dochádza okamihom splnenia, resp. čiastočného splnenia dlhu. Z toho dôvodu, nakoľko oproti podpísaniu zmluvy zaplatila žalobcovi časť kúpnej ceny vo výške 160.000 eur, jej dlh sa o túto sumu znížil. Jej zostávajúci dlh tak pred uzavretím dodatku bol už len vo výške 100.000 eur.

15. Bola názoru, že pokiaľ je v článku I bod 2 dodatku uvedené, že žalobca vrátil žalovanej časť kúpnej ceny vo výške 160.000 eur, tak toto nie je právne možné, pretože podľa odbornej literatúry “splnením záväzkový právny vzťah zanikne a nemožno ho už obnoviť”. Vrátenie kúpnej ceny je možné iba v prípade neplatnej alebo zrušenej zmluvy v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, čo ale zjavne nebol prípad strán sporu. Zostávajúci dlh vo výške 100.000 eur sa po uzavretí dodatku, v ktorom sa strany sporu dohodli na znížení kúpnej ceny o sumu 60.000 eur, znížil na sumu 40.000 eur. Napriek tomu žalovaná po uzavretí dodatku zaplatila žalobcovi ďalších 100.000 eur, čo žalobca v tunajšom konaní aj výslovne uznal (zápisnica z pojednávania z 8.12.2014). Jednu úhradu vo výške 100.000 eur považoval za preukázanú aj súd prvej inštancie.

16. Žalobca preto nemá nárok na žalobou uplatnenú sumu, pretože žalovaná v celosti uhradila dohodnutú (pôvodnú aj zníženú) kúpnu cenu vo výške 200.000 eur a to: (a) sumu 160.000 eur v hotovosti (body 15 a 16 tohto odvolania), (b) sumu 100.000 eur z hypotekárneho úveru (bod 17 tohto odvolania). Bola názoru, že iba takto sa dá vykladať zmluva a dodatok, t. j. že (a) žalovaná má voči žalobcovi pohľadávku vo výške 60.000 eur titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré spočíva v uhradení kúpnej ceny vo väčšom ako dohodnutom rozsahu, (b) žalobca má voči žalovanej pohľadávku vo výške 160.000 eur titulom bezdôvodného obohatenia spočívajúcom v platbe podľa článku I bodu 2 dodatku, ku ktorej nemal žiaden právny dôvod (ktorá ale nie je predmetom tunajšieho konania, pretože k jej vzniku došlo na základe iných skutočností, ako sú tvrdené v žalobe).

17. Výklad dodatku s poukazom na vôľu strán sporu, ktorý súd prvej inštancie opísal v bodoch 29 a 30 napadnutého rozhodnutia považovala za nesprávny, pričom zdôraznila, že medzi stranami nebolo sporné (a nepochyboval o tom ani súd prvej inštancie), že už zaplatila žalobcovi 260.000 eur tak, ako je uvedené v bode 18 odvolania. Sporné bolo iba to, či má žalovaná zaplatiť žalobcovi ešte ďalších 100.000 eur; žalobca pre tieto účely považoval dodatok nie za zmenu zmluvy, ale za nováciu. Ak by mal byť správny výklad dodatku súdom prvej inštancie, že žalovaná by podľa dodatku bola povinná zaplatiť žalobcovi ešte ďalších 100.000 eur nad rámec už zaplatenej sumy, tak kúpna cena by teda mala byť vo výške 360.000 eur (čo popiera). Naproti tomu z článku I ods. 1 dodatku vyplýva, že dohodnutá kúpna cena bola vo výške 200.000 eur, čo zjavne nekorešponduje s týmto výkladom súdu prvej inštancie. Z dodatku v takom prípade nie je s dostatočnou určitosťou zrejmé, aká bola dohodnutá výška kúpnej ceny (či 360.000 eur alebo 200.000 eur), čo má za následok neplatnosť dodatku podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jeho neurčitosť (žalovaná takto argumentovala aj v rámci záverečnej reči,

s čím sa už súd prvej inštancie opomenul vysporiadať). Mala za to, že dodatok v tejto súvislosti nie je možné vykladať v jej neprospech, pretože tá jeho znenie nevypracovala (body 10 až 13 odvolania).

18. Ďalej namietala, že v rámci procesnej obrany uplatnila 2 svoje pohľadávky na započítanie: (a) prvú (v odpore zo dňa 7.9.2012) vo výške 50.000 eur titulom náhrady skutočnej škody, (b) druhú (v bodoch 12 - 18 vyjadrenia zo dňa 4.4.2018) vo výške 100.000 eur titulom náhrady ušlého zisku. Nesúhlasila s tvrdením súdu prvej inštancie, že by okrem predložených faktúr žiadnym iným dôkazom nepreukazovala právny dôvod a výšku pohľadávky na sumu 50.000 eur. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti očividne prehliadol jej výsluch, ktorý bol vykonaný na pojednávaní dňa 7.6.2018. Žalobca skutočnosti tvrdené žalovanou počas jej výsluchu účinne nepoprel a preto sa mali považovať za nesporné (bod 12 odvolania). Pokiaľ súd prvej inštancie žalovanej proste neveril, že by hovorila pravdu, tak toto z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva.

19. Pokiaľ ide o pohľadávku na sumu 100.000 eur, súd prvej inštancie v závere bodu 33 napadnutého rozhodnutia uviedol, že k jednostrannému započítaniu tejto pohľadávky ani len nedošlo, pretože „žalovaná listom zo dňa 29.3.2018, doručený žalobcovi dňa 10.4.2018, vyzvala žalobcu na zaplatenie sumy 100.000 eur do nasledujúceho dňa po doručení výzvy, pričom jednostranný zápočet na uvedenú sumu žalovaná nevykonala, resp. zo spisu táto skutočnosť nevyplývala“. Bola názoru, že osobitné doručovanie druhého započítacieho prejavu pre pohľadávku v sume 100.000 eur nebolo potrebné s poukazom na § 152 C. s. p., podľa ktorého medzi prostriedky procesnej obrany patrí aj hmotnoprávna námietka, pričom ozrejmil, že podľa právnej teórie strana sporu a rovnako aj účastník mimo sporového konania vykonávajú v priebehu konania nielen procesné úkony, ale aj úkony hmotnoprávne. V sporovom konaní prichádzajú do úvahy najmä zmier, uznanie záväzku, vzdanie sa práva a už uvedené hmotnoprávne námietky podľa § 152 C. s. p. Hmotnoprávna námietka je taký právny úkon, resp. prejav vôle, ktorý mení dôvodný nárok (žalovaná síce nepovažovala uplatnený nárok žalobcu za dôvodný, ale z opatrnosti voči nemu uplatnila aj hmotnoprávnu námietku) protistrany na nedôvodný, prípadne mení dôvodný procesný útok, či dôvodnú procesnú obranu na nedôvodnú. Právne úkony spôsobujúce zmenu, zánik či oslabenie práva protistrany sú najmä námietka premlčania, námietka relatívnej neplatnosti právneho úkonu a námietka započítania. Hmotnoprávna námietka je vždy adresovaný právny úkon. Na zavŕšenie procesu vzniku adresovaného právneho úkonu sa vyžaduje, aby prejav vôle došiel adresátovi. Adresátom je vždy subjekt určený hmotným právom. Je ním protistrana, nie súd. Ak je ale hmotnoprávna námietka urobená prostredníctvom súdu vo forme podania, má sa za to, že prejav vôle došiel do sféry adresáta - protistrany okamihom, keď sa o ňom protistrana v konaní dozvedela (§ 124 ods. 2 C. s. p.). Týmto okamihom nastávajú hmotnoprávne účinky zmeny, zániku alebo oslabenia práva protistrany.

20. Podanie žalovanej zo dňa 4.4.2018 bolo žalobcovi, resp. jeho právnenému zástupcovi, doručené krátkou cestou na pojednávaní dňa 5.4.2018. Žalobca sa následne na ďalších pojednávaniach vyjadroval aj k započítaniu pohľadávky na sumu 100.000 eur, preto nie je pochyb, že predmetná hmotnoprávna námietka bola voči nemu účinná. Súd prvej inštancie, ktorý ustanovenie § 152 C. s. p. očividne prehliadol, preto konal nesprávne, keď pohľadávku na zaplatenie 100.000 eur ani len neskúmal a dôkaz (znalecký posudok), ktorý navrhla na tento účel nevykonal. Odkázala na to, čo už uviedla na súde prvej inštancie v rámci podania zo dňa 4.4.2018 a na nasledujúcich pojednávaniach vo veci.

21. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie; prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 25.5.2021 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

22. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalovanej v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C. s. p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k vyhovneniu žaloby. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj na zistenie relevantnosti tvrdení žalovanej z hľadiska skutočností uvádzaných na jej obranu. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 C. s. p. súd prvej inštancie dospel k správny skutkový záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o dôvodnosti žalobcom uplatňovaného nároku na doplatenie kúpnej ceny.

23. K námietke žalovanej, že pri výklade aplikovanom súdom prvej inštancie, je dodatok neplatný, odvolací súd uvádza, že takýto záver z odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno vyvodiť, pričom pripomína, že autonómia vôle je jedna z ťažiskových zásad súkromného práva. Jej podstata spočíva v možnosti subjektu práva vlastnou vôľou ovplyvňovať a určovať svoje postavenie v právnych vzťahoch (obzvlášť v záväzkových právnych vzťahoch, kde sa prejavuje ako zásada zmluvnej voľnosti) - pričom jedným z jej prejavov je i sloboda (možnosť) určenia obsahu právneho úkonu (podobne rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30.5.2007, sp. zn. 28 Cdo 1222/2007). Táto zásada vychádza okrem iného i z čl. 2 ods. 3 Ústavy SR a svoje vyjadrenie nachádza predovšetkým v jednotlivých ustanoveniach občianskeho práva, okrem iného aj v § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka podľa ktorého účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť. Nie je teda dôvod brániť subjektom občiansko - právnych vzťahov, aby takéto právne úkony robili, pokiaľ spĺňajú všetky znaky právneho úkonu a pokiaľ neodporujú obsahu alebo účelu zákona.

24. Odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že obsahom zhodne prejavenej vôle zmluvných strán v prejednávanej veci bolo, aby kúpna cena bola zaplatená vo výške a spôsobom dohodnutým v dodatku č. 1, pričom vzhľadom na zmenu dohodnutého spôsobu zaplataenia kúpnej ceny nemožno stranám uprieť uzatvorenie takej dohody, podľa ktorej zaplatená časť kúpnej ceny 160.000 eur bude žalovanej vrátená. Súčasne nemožno prehliadať, že to bola práve žalovaná, kto inicioval zmenu pôvodne dohodnutého spôsobu zaplataenia kúpnej ceny a bola to tiež žalovaná, ktorá z tohto dôvodu požiadala žalobcu o vrátenie už zaplatenej časti kúpnej ceny 160.000 eur (viď výpoveď žalovanej na pojednávaní dňa 7.6.2018). Je teda zrejme, že to bola práve žalovaná, ktorá po zaplataení časti kúpnej ceny zmenila svoju vôľu smerujúcu k tomu, aby zaplataením sumy 160.000 eur v hotovosti bol čiastočne splnený jej záväzok vyplývajúci z uzavretej kúpnej zmluvy a pokiaľ žalobca s týmto súhlasil a následne potom v súlade s uzavretou dohodou, podľa článku 1 bod 2 dodatku č. 1 k zmluve, ktorým sa dopĺňal článok 1 bod 4 zmluvy, žalovanej sumu 160.000 eur aj vrátil, nemôže sa žalovaná neskôr (účelovo) brániť tým, že jej záväzok zanikol a tvrdiť že žalobca sa mal domáhať vydania bezdôvodného obohatenia v sume 160.000 eur titulom plnenia bez právneho dôvodu. Právnym dôvodom plnenia - vrátenia sumy 160.000 eur zo strany žalobcu totižto bola práve vzájomná dohoda strán vyplývajúca z obsahu čl. 1 bod 2 dodatku č. 1. Za neopodstatnenú odvolací súd považoval aj námietku žalovanej, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jej „argumentáciou“ v rámci záverečnej reči, že dodatok k zmluve je pre neurčitosť neplatný, nakoľko súd prvej inštancie k takémuto záveru zjavne nedospel, vada dodatku k zmluve spočívajúca v jeho neurčitosti nevyšla najavo ani v priebehu konania a žalovaná existenciu takejto vady v priebehu konania ani netvrdila.

25. Vo vzťahu ku kompenzačným námietkam žalovanej odvolací súd pripomína, že právo z občianskoprávneho vzťahu zaniká (okrem iného) spôsobom predpokladaným v § 580 Občianskeho zákonníka. Predpoklady zániku pohľadávok započítaním sú a) vzájomnosť pohľadávok (musí ísť o dva záväzky medzi tými istými subjektmi, kde veriteľ jednej pohľadávky je zároveň dlžníkom druhej a naopak), b) rovnaký druh plnenia (ten je splnený, ak ide o pohľadávky peňažné), c) spôsobilosť pohľadávok na započítanie (nejde o pohľadávky, ktorých započítateľnosť je vylúčená zákonom alebo dohodou účastníkov) a d) právny úkon smerujúci k započítaniu (jednostranný či dvojstranný). Ku kompenzácii treba, aby jeden z účastníkov urobil prejav smerujúci k započítaniu adresovaný druhému účastníkovi. Forma právneho úkonu, ktorým dochádza k započítaniu nie je predpísaná, musí ale spĺňať všeobecné náležitosti stanovené v § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka a z jeho obsahu musí byť zrejme, aká pohľadávka a v akej výške sa uplatňuje na započítanie proti pohľadávke veriteľa. K zániku peňažných pohľadávok v rozsahu, v ktorom sa vzájomne kryjú, dochádza okamihom, kedy sa pohľadávky stretli.

26. Pohľadávka na náhradu škody je pohľadávkou, pri ktorej čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom ani určený v rozhodnutí, preto dlžníkovi vznikne povinnosť splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal (§ 563 Občianskeho zákonníka). Podmienka splatnosti započítavanej pohľadávky nie je splnená, ak veriteľ v jednej listine vyzve dlžníka na zaplataenie pohľadávky splatnej na požiadanie a zároveň v nej urobí prejav smerujúci k započítaniu tejto pohľadávky. Odvolací súd zároveň pripomína, že pokiaľ žalovaný uplatňuje v konaní proti pohľadávke žalobcu svoju pohľadávku, je povinný preukázať jej vznik a výšku; ak sa mu tieto skutočnosti nepodarí preukázať,

je potrebné pohľadávku považovať za nespôsobilú na započítanie a procesnú obranu žalovaného vyhodnotiť za neúspešnú.

27. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie sa vyššie uvedenými právnymi východiskami dôsledne riadil, pričom žalovanou uplatnené nároky na náhradu škody nepovažoval za spôsobilé na započítanie s odôvodnením, že žalovaná nepreukázala vznik škody spôsobenej žalobcom (bod 32 napadnutého rozsudku) a tiež z dôvodu, že pokiaľ ide o sumu 50.000 eur, započítanie pohľadávky považoval za neplatný právny úkon s poukazom na to, že pohľadávka na náhradu škody sa stáva splatnou až na základe výzvy veriteľa na zaplatenie dlhu, čo sa v danom prípade nenastalo; žalovaná doručenie takejto výzvy na zaplatenie žalobcovi nepreukázala; pokiaľ ide o sumu 100.000 eur, skonštatoval, že žalovaná síce žalobcu listom zo dňa 29.3.2018 vyzvala na zaplatenie sumy 100.000 eur, avšak jednostranný zápočet na uvedenú sumu nevykonala, resp. zo spisu táto skutočnosť nevyplýva.

28. Žalovaná v podanom odvolaní vo vzťahu k pohľadávke v sume 50.000 eur namietala nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie týkajúcich sa nepreukázania právneho dôvodu a výšky pohľadávky; žalovaná však žiadnym spôsobom nespochybnila záver súdu prvej inštancie o tom, že právny úkon započítania súd prvej inštancie vyhodnotil za neplatný, pretože mal za to, že pohľadávka na náhradu škody sa stáva splatnou až na základe výzvy veriteľa na zaplatenie dlhu, čo v danom prípade nenastalo. Pokiaľ ide o pohľadávku v sume 100.000 eur, ktorú si žalovaná uplatnila na započítanie, žalovaná v podanom odvolaní vyjadrila svoj nesúhlas iba s konštatovaním súdu prvej inštancie, že síce listom zo dňa 29.3.2018 žalobcu vyzvala na zaplatenie sumy 100.000 eur, avšak jednostranný zápočet na uvedenú sumu nevykonala, resp. zo spisu táto skutočnosť nevyplýva, pretože mala za to, že zápočet vykonala riadne tým, že si túto pohľadávku uplatnila postupom podľa § 150 C. s. p., pričom účinky hmotnoprávnej námietky urobenej prostredníctvom súdu vo forme podania, nastali v okamihu, kedy sa protistrana o ňom v konaní dozvedela (§ 124 ods. 2). Z obsahu podaného odvolania však nevyplýva, že žalovaná vo vzťahu k pohľadávke na zaplatenie sumy 100.000 eur spochybňuje závery súdu prvej inštancie, ktorý (oba) uplatnené nároky na náhradu škody nepovažoval za spôsobilé na započítanie (tiež) z dôvodu nepreukázania vzniku škody.

29. Podľa § 380 C. s. p. odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania nielen v zmysle ich paragrafového vymedzenia, ale aj konkrétneho skutkového vymedzenia, keď pri viazanosti dôvodmi odvolania neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo; z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie nachádzajúca podklad v zodpovednosti strany za to, že v konaní bude účinne uplatňovať svoje procesné práva a to aj v odvolacom konaní. Je notoriou, že k zodpovednému uplatňovaniu vlastných procesných práv patrí tiež požiadavka, aby strana sporu mala jasno v dôvodoch svojej nespokojnosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

30. Odvolací súd tak konštatuje, že ani skutočnosti uvádzané žalovanou vo vzťahu k námietkam započítania vzneseným v priebehu konania neboli spôsobilé zmeniť správnosť záverov súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Na doplnenie záverom uvádza, že ak aj žalovaná v priebehu konania uplatnila námietku započítania, avšak viacerých svojich pohľadávok, ktoré vo svojom súčte prevyšujú pohľadávku žalobcu, a to bez toho, aby bolo zrejmé, ktorá časť započítavaných pohľadávok započítaním zanikne a ktorá nie, právny úkon započítania je potrebné považovať za neplatný podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jeho neurčitosť (podobne napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 30.3.2011, sp. zn. 33 Cdo 3945/2009).

31. A keďže žalovaná v podanom odvolaní ďalej neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázala nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, a s ktorými by sa nevysporiadal už súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).